

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam

Subotica, KEDD, 1925 február 3.

32. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-58. Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 195 dinár

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)
Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Foucière-palota)

A terror politikája

Xenofon görög történetének tragikusan hangzó végszavai: „E csata után Hellasban a zavar és ziláltság még nagyobb lett”, tökéletesen illenek a mai európai helyzetre. Kétségbeesőbb zavart, mint a háboru utáni Európa társadalmi életének, politikájának, irányító elveinek és gondolkodásának zavarát el sem képzelhetünk. Ebből az egész zürzavarból egyetlen uralkodó és alig vitatott irányítóelv emelkedik ki s ez az erőszak elve. Az erőszakra esküsznek, az erőszakban látják az összeomlott Európa forradalmárai és reakcionáriusai az egyetlen pánacéat minden baj megoldására. Rejtett és bevallott jobb és baloldali diktatúrák; ingadozó parlamentarizmus, mely minden erejét arra fecsérel, hogy a diktatúrák előretörő híveitől megvédje magát; az egyén semmibevevése minden vonalon; egész anyagi és erkölcsi existenciájának kiszolgáltatása a hatalom birtokosainak: ez az, ami az erőszak háborus és háboru utáni ideáljának zászlaja alatt terjedőben van Európaszerte.

És nem tudsz védekezni ellene. Mert jogot tart rá, hogy brutális kézzel belenyúljon életed legbensőbb rejtekeibe. Nem jelentheted ki azt sem, hogy a nemtelenül erőszakos eszközökkel folytatott közéleti és szociális küzdelmekről távol tartod magad, hogy a mai politizálás nem érdekel. Mert akarva, nem akarva, mint aktív vagy passzív szereplő e küzdelmeknek mindig részese vagy. Menekvés ez elől nincs. A „tuus res agitur” mint égő seb sajog bele öntudatodba szüntelenül.

Egy dolgot azonban elfelejtene az erőszak hívei. Azt az egyetlen, hogy minden erőszak kitörölhetetlen nyomokat hagy abban, aki ellen irányul; hogy az ember csak azt tudja igazán, amit a saját bőrén tanult meg, de azt felejtethetetlenül megtanulja. Élete egész tapasztalatából rendesen azokat őrzi meg a leghatározottabb körvonalakkal, amelyek a legfájdalmasabban érintették és érzékenységének a legkegyetlenebb megtépésével hatoltak lelkebe. Az erőszak, amelyet különböző jogcímenek alkalmaznak ellene, amellyel jobb meggyőződéseit és emberi önérzetét nékülözhetetlen megnyilvánulását visszafojtják, ezek közé az örökre megőrzött tapasztalatok közé tartozik. Erőszakra csak az építhet joggal, aki biztos benne, hogy a későbbi erőszakhoz szükséges erő is mindig rendelkezésre fog állani. És hol van ma a világon egy ilyen hatalom?

A háboru utáni idők hatalmai-

ról, melyek látszólag jobb- és baloldali ideológiák nevében, de tényleg gyengeségük eltakarására alkalmazzák a kényszert minden emberi szabadsággal szemben, senki sem hiszi el, hogy ilyenek. Politikájuk, ha ezt politikának lehet nevezni, a javukra kialakult helyzet megmerevítését célozza egy olyan pillanatban, amikor szinte azt mondhatnánk, hogy a világ minden atomja lekötöttségében is ég a változásnak bennefeszülő virtuális erejétől.

Politikai fejlődés sem lehet merev, halott formáknak állandósulása. Bármilyen nagyok is a meglevőt változatlanul konzerváló erők, a fejlődő élet mindig a szakadozottságnak, a véletleneknek, az eshetőségeknek egymásutánja, melyben egyetlen maradandó az eshetőségeket és véletleneket felhasználni tudó ember. A legele-

mibb politikai okosság parancsolja tehát, hogy ezt az embert a kétségbeesés szélsőségeibe üzni nem szabad. Ellenkezőleg, számítani kell vele még akkor is, ha véletlenül erőtlén kisebbséget képez.

Maradandó sikerre csak az a politika számíthat, amely érveket meggyőzött embereken át tudja irányítani az eseményeket. Az erőszaknak csak jelenje van, jövője nincs. Egyik legnagyobb szakértője, Bismarck állapította meg, hogy szuronyokkal, ha sok mindent el is lehet érni, rájuk ülni még sem lehet. Emberek vezetéséhez nem elég az erőszak. Az sem elég, hogy igazad van. De Marcus Aurelius tanácsát kell követned. „Hatolj le az emberek szíve mélyéig és add meg a módot nekik, hogy ők is eljuthassanak a te szíved mélyéig.” (E.)

tiltások miatt kizárni.

Az Orjuna vezetősége a Davidovics elleni tüntetésről

Azokkal a hírekkel szemben, amelyek Davidovics Ljuba zagrebi megtámadtatásáról számoltak be, az Orjuna beogradi direktóriumja nyilatkozatot tett közzé, hogy az orjunásoknak a vezetőség határozata értelmében tilos a párttagokban résztvenni. A direktórium annak a véleményének ad kifejezést, hogy a zagrebi orjunások sem szegték meg a tilalmat, de kijelenti, hogy sürgős vizsgálatot indít a zagrebi incidens ügyében az orjunások szerepének tisztázására.

A horvátországi radikálisok panaszai a független demokraták ellen

A király kihallgatáson fogadta dr. Peles Dusan volt minisztert, a zagrebi kerület radikálistáji listavezetőjét. Az audienciát összefüggésbe hozták Peles panaszával, amelyeket a zagrebi független demokraták ellen legutóbb Pasics miniszterelnökkel is közölt. Peles szerint a független demokraták üldözik a horvátországi radikálisokat, még a köztisztviselőket is. Ezt bizonyítja a Zagrebban megjelenő „Radikalszki Glasnik” is, amely legutóbbi számában azt írja, hogy Wilder befügvi államtitkár és független demokrata társai a radikálisok üldözésében a báró Rauch-féle intézkedéseket is tulszárnyalják.

A pénzügyminiszter Montenegróban

Sztójadinovics pénzügyminiszter vasárnap Cetinjeben agitációs gyűlést tartott, amelyen kifejtette gazdasági programját. Innen Podgorica és Niksic felé folytatta utját a pénzügyminiszter, akit több küldetésig keresett fel és a vidék gazdasági kívánságait tolmácsolták előtte. A miniszter kétszáz ezer dinárt utalt ki a cetinjei elemi iskola renoválására, ahol annakidején Sándor király kezdte tanulmányát. Ezenkívül konferenciát tartott az illetékes tisztelettel egy keskenyvágyú vasútvonal építéséről, amely Montenegró déli részét a Szkutari-tóval és az Adriával fogja összekötni.

A belügyminiszter agitációs útja a délszerbiai hában

Makszimovics Bózsó belügyminiszter délszerbiai agitációs útja a Stip városában tartott gyűléssel véget ért. A miniszter nyilatkozott tapasztalatairól és kijelentette, hogy a nép hangulata nagyon kielégítő. Elmondotta, hogy Tetovo, Kicevo, Gosztivar, Ochrid, Reszan, Bitolj, Prilen, Kocsone és Stip városok közt vezető útján sok természeti viszonytárgal kellett megküzdenie, így nem egyszer magas hőmérsékleten és jégen át kellett gyalogolnia. Mindezekért kárpótolta az, hogy a nép között mindenütt az államhűség megnyilvánulásával találkozott.

Kidobták Radics híveit a horvát jogpárt gyűléséről

Zagreből jelentik: A horvát jogpárt, az úgynevezett Frank-párt Za-

Megakadályozzák

a Radics-párti urnák felállítását?

A radikális-párt ellenzi az erőszakos intézkedéseket

Beogradból jelentik: Pasics miniszterelnök vasárnapi beszéde nagy visszhangra talált politikai körökben, különösen az ellenzék soraiban kommentálják élénken a miniszterelnök kijelentéseit. A beszédnek azt a részét, amely szerint ha a választópolgárok nem teljesítik elég lelkiismeretesen kötelességüket, akkor olyan állapotok következhetnek be, amelyek áldozatokba is kerülhetnek — így fogják fel, mint az ellenzék megínyezetését. Az ellenzéki sajtó emiatt élesen támadja is a miniszterelnököt.

A politikai élet egyébként meglehetősen eseménytelen Beogradban. A miniszterek nagy része még nem érkezett vissza és ezért a kormány hétfőn még minisztertanácsot sem tartott. A miniszterelnök a nap folyamán csak rövid tanácskozásokat folytatott a kormány egyes tagjaival.

Az ellenzék soraiban még nagyobb a csend, mint a kormánypárt körében, mert az ellenzéki pártok valamennyi vezetője agitációs uton van.

Általában ez a hét a választási kampány legvilharosabb időszakának ígérkezik, ami közvetlenül a választások előtt, természetes is. A kormány tervei a Radics-párti urnákat illetően még most sem ismeretesek, azonban sok jel arra mutat, hogy a legutóbbi kerületben meg fogják akadályozni a Radics-párti urnák felállítását. Sokhelyütt ezt a helyi kormánypártok taktikai okokból nem helyeslik, mert Radicsék fellépésével az ellenzéki szavazatok még jobban szétforgácsolódnak, ami az egységesen fellépő kormánypártoknak a mostani választási rendszer mellett nagy előnyt jelent. Más a helyzet Horvátországban, ahol azonban

attól tartanak, hogy a Radics-pártra való szavazás megakadályozása a horvát tömegekben nagy elkeseredést idézne elő. A radikálisok általában nem helyeslik az erőszakos intézkedéseket és az eddig történt kilengésekért is a Pribisevics-pártot teszik felelőssé.

Betiltották a zagrebi újságíró egyesület közgyűlését

Nagy feltűnést keltett politikai körökben az a zagrebi jelentés, amely szerint a zagrebi rendőrség betiltotta a Jugoszláv Újságíró Egyesület zagrebi szekciójának vasárnapra összehívott közgyűlését. Tekintettel arra, hogy jóváhagyott alapszabályokkal rendelkező egyesületnek gyűlés tartására nem is kell engedélyt kérni, a zagrebi rendőrség illetéktelenül avatkozott bele az ügybe.

Az intézkedés oka minden jel szerint az, hogy ezen a közgyűlésen akarták határozatilag kimondani Wilder belügvi államtitkárnak az újságíró egyesületből való kizárását. Wilder ellen, aki tudvalevőleg maga is újságíró, több lap kolportázsijogát megvonta, néhány lapot pedig betiltott és ezért a zagrebi újságíró-szekció becsületbírósgát küldött ki az ügyben, amelynek határozata alapján kellett volna a vasárnapi közgyűlésen Wilder kizárását kimondani. Az összefüggés a közgyűlés és a Wilder államtitkár elleni kizárási indítvány között nyilvánvaló, bár a zagrebi rendőrség indokolása erre nem hivatkozik. A Jugoszláv Újságíró Egyesület központi vezetősége az ügyben intervencióra készül és azt hiszi, hogy maga a központ fogja Wilder államtitkárt az országos egyesület tagjai közül a laphe-

KISEBBSÉGI ÉLET

Amerika legkiválóbb pénzügyi kapacitása, Kalm Ottó »Az utódállamok és a Balkán« címmel érdekes cikket írt egy németországi lapba. A figyelemreméltó cikk szerint az Ausztria és Magyarország mellett alakult államok helyzete a legnagyobb elégedetlenségre ad okot. A területi eltolódások gazdasági és politikai hibáit, melyek a békeszerződés következményei, csak intenzívebbé tette a nagy katonai hatalom fenntartása és a nemzeti kisebbségekkel való kemény és jogtalan bánásmód, valamint a szűkebb és nemzetien színezett gazdasági és kulturális politika, melyet a békeszerződésből haszonélvező államok mind egyformán élveznek. Ez az irreális helyzet — ha nem segítenek rajta — Közép-Európa és vele egész Európa stabilizálását, meg fogja akadályozni és örökös nyugtalanságok fészke lesz. A kibontakozásra csak két lehetőség kínálkozik: az utódállamok szuverenitásuk fenntartásával gazdasági uniót alkossanak, vagy pedig egy második Dawes-bizottság alakuljon a népszövetség és Amerika nem hivatalos együttműködésével és állapítsa meg a reperiációk kérdését minden államra kötelező érvénnyel. Kalm szerint remény van arra, hogy a dunai államok helyzetében rövidesen szerencsés fordulat fog bekövetkezni.

*

A Népszövetség, mint megírtuk vizsgálta a ruszin földművelésügyi memorandumát azzal az indoklással, hogy az autonómia követelése mellett bizonyítékok és dokumentumok hiányoznak. *Kurtyák* a földművelésügyi vezére a napokban kapta meg a Népszövetség határozatát, amely — mint kiderült — korántsem olyan mereven elutasító, mint a prágai lapok közölték. A Népszövetség átirata például szövege szerint ezeket mondja: az elutasítás azonban nem akadályozza meg a tanácsot, hogy ezentúl is ne támogassa jóindulattal azon tervek megvalósítását, melyet Csehszlovákia kormánya teljesíteni fog, azaz lefordítva a diplomáciai nyelvből magyarra: a memorandumnak igazán van és jogos követeléseket tartalmaz, különben nem volna szó arról, hogy Csehszlovákia ezeket teljesíteni fogja. A ruszin autonómisták egyik vezetője, aki ezt a választ nyilvánosságra hozta, egyébként kijelentette, hogy az ügy még foglalkoztatni fogja a Népszövetséget és hogy az amerikai ruszinok az amerikai elnök segítségével akarnak a Népszövetségnél intervenálni.

*

A bukaresti sajtó a kolozsvári magyar színészek vendégszereplését — mint az erdélyi lapok írják — élénk figyelemmel kísérte, a *Rampa* színházi napilap mindennap felhívta a közönség érdeklődését az előadásokra, a Neamul Romaneschen Saint-Georges, a Teatru Popular vezérigazgatója vezércikkben méltatta a vendégszereplést nagy jelentőséggel; több lap pedig közölt interjú Jovanovics Jenőtől, akinek kezdeményező bátorságát, kulturáját és a közlekedés érdekében kifejtett rendkívüli munkásságát a sajtó nagy része meleg elismeréssel regisztrálta. A Lupta-ban Kádár Imre hívta fel a román intellektuálisok figyelmét, hogy a vendégszereplés olyan kísérlet, amelynek eredményétől sok minden függ, mert izolált kísérletek után ez az első eset, hogy az erdélyi magyar nép lelkének egy szervezett kifejezése látogat el Románia fővárosába. A nacionalista sajtó egy része nem vett tudomást az eseményről, a parasztpárti lapja pedig igen hívós hangon írt róla, sőt megtámadta Jorga Miklóst, aki a magyar színházat Bukarestbe meghívta.

*

A prágai legfelső közigazgatási bíróság néhány nappal ezelőtt Farkas Zsigmond beregszászi lakos, magyar nyugdíjas panaszát tárgyalta. A podkarpats-

ka rusi Civilny Sprava annak idején megállapította Farkas Zsigmond, volt megyei alkalmazott nyugdíjárándóságát s utasította a munkácsi zsupáni hivatal, hogy erről Farkas Zsigmondot határozatlanlag értesítse. Ehelyett azonban az történt, hogy a munkácsi zsupánatus nem értesítette a Civilny Sprava határozatáról Farkas Zsigmondot, hanem 1923 március 31-én nyugdíjba helyezve Farkas Zsigmondot, a maga szabta meg

a nyugdíjárándóságát. A zsupáni határozatot Farkas megfélebbezte a Civilny Spravához, amely azonban elutasította a felebbezést. Erre Farkas panasszal élt a közigazgatási bíróságnál, amely most helyt adva a panasznak, utasította a Civilny Spravát, hogy panaszosnak a zsupáni hivatal határozata ellen beadott felebbezését újból vegye elbírálás alá és a törvényes előírásoknak megfelelőleg intézze el. Így Csehszlovákiában...

A kormány tiltakozik az osztrák kormánynál a gráci tüntetés miatt

Pribicsevics lapja a Kraft elleni támadásról

Beogradból jelentik: A gráci jugoszláv követség ellen intézett legutóbbi támadás arra indította a kormányt, hogy az osztrák kormánytól elégtételt kérjen. A gráci jugoszláv-ellenes tüntetésekre tudvalevőleg a Kraft István dr. ellen intézett támadás szolgáltatott okot. Hétfőn a külügyminisztériumban értekezlet volt, amelyen elhatározták, hogy a kormány tiltakozó lépést tesz Bécsben. A tiltakozás vagy jegyzék formájában fog megtörténni, amit a beogradi osztrák követnek fognak átnyújtani és ezzel egyidejűleg a bécsi jugoszláv követ az osztrák külügyi hivatalnak is átnyújt, vagy egyszerűen csak a bécsi jugoszláv követ fogja az osztrák kormánytól tiltakozását bejelenteni.

A Kraft-üggyel kapcsolatban egyébként a Pribicsevics-párti *Reas* hétfő esti száma éles támadást intéz Setyerov Szlavkó demokrata képviselő ellen, akit azzal vádol, hogy Orak románlaktá községben egy népgyűlésen több *dobrovoljácot* románokkal megveretett, azzal a jelzőszóval: »Üssétek a szerbeket!« A

lap élesen támadja Setyerovot, hogy együttműködik dr. Krafttal és hozzáfűzi, hogy Kraft maga hívta ki maga ellen a szerb nép haragját és csak azt kapta meg, amit a szerb magatartásával kiérdemelt.

Bukaresti jelentés szerint a román lapok is élénken foglalkoznak a Kraft elleni támadással és Olshausen beogradi német követ magatartásával. Az *Universul* szerint a német követ intervenciója kísérlet arra, hogy a Balkánon újból feltámasszák a régi teuton politikát. A lap megállapítja, hogy Ninesics külügyminiszter magatartása megérdemelt lecke volt Németország számára. A *Lupta* szerint a német követ viselkedése Németországnak a marokkói incidens alkalmával tanúsított magatartásával hasonlítható össze és a német követ intervencióját »hunker-arroganciának« nevezi. Németországnak — írja a lap — nincs sem erkölcsi, se jogi alapja ahhoz, hogy más államok kisebbségi ügyeibe avatkozzék. Hasonló hangnemben ír a legtöbb román lap.

Véres támadás dr. Szekulics Milán ellen

A szociáldemokrata-párt szubotikai listavezetőjét Szentán vasbotokkal súlyosan megsebesítették — Állítólag montenegrói telepesek követték el a merényletet

Dr. Szekulics állapota súlyos

Sentáról jelentik: A választási harc elfajulására megdöbbentően jellemző véres esemény játszódott le hétfőn délelőtt Szentán. Ismeretlen emberek, állítólag montenegrói telepesek, revolverrel és vasbottal felfegyverkezve megrohanták a városháza előtti nagy téren hullámozó tömeget, amely között a szociáldemokrata-párt agitátorai választási röpcédulákat osztogattak. Az ismeretlen verekedők agyba-főbe verték a röpcédulák osztogatóit és

súlyosan megsebesítették dr. Szekulics Milán volt képviselőt, a szubotikai kerület szociáldemokrata-párti listavezetőjét.

Dr. Szekulics Milán Brkics Vojin volt képviselő, járási jelölttel, továbbá Jakovljevics Milutin és Abrahamovics Milán központi kiküldöttekkel érkezett Szentára, ahol az Eugen-szállóban népgyűlést kellett volna tartaniuk. A gyűlés színhelyeül kiszemelt terem azonban időközben más célra engedte át a szálló tulajdonosa és miután a rendőrség más helyre a gyűlést nem engedélyezte, dr. Szekulics és társai eltávoztak a városháza épületéből és lemondtak arról, hogy akár gyűlést, akár értekezletet tartsanak.

Amikor a városháza előtti térre kiléptek a szociáldemokrata párt

helyi megbízottai, osztogatták az ünnep alkalmából ott álldogáló tanyaiak között a párt választási röpcéduláit. Egyszerre csak revolverrel és vasbottal felfegyverzett emberek rontottak neki a tömegnek és mindenkit, akinél röpcédulát találtak, ütlegelni kezdtek.

Egy óriás termetű ember, akitől utólag megállapították, hogy Milosevics Vászónak hívják, oda lépett dr. Szekulics Milánhoz és a nevét tudakolta. Szekulics azt hitte, hogy detektívvel áll szemben és szabályszerűen igazolta magát. Milosevics erre revolverrel szegzett Szekulicsnak és kiadta a jelszót:

— Üssétek!

Ekkor vasbotot fejbe verték Szekulicsot, aki a hatalmas ütéstől eszméletlenül esett össze. Az ütések tovább zuhogtak rá, majd összevissza taposták. Véletlen szerencse, hogy éppen

arra haladt kocsiján Vuics József volt radikális-párti képviselő, aki kimentette a felholtra vert Szekulicsot a támadók kezei közül.

Vuics a kocsiába emelte a borzalmasan összevert Szekulicsot és dr. Birgyovskij tiszti főorvoshoz szállította. A főorvos megállapította, hogy

dr. Szekulics Milán a fején és

homlokán több súlyos sebet, azonfelül a jobbkezén is súlyos sérülést szenvedett.

Szekulics társaságának tagjai sem kerültek el a támadók vasbotjai. Abrahamovics Milán súlyosabb természetű fejsébet kapott, Brkics és Jakovljevics könnyebb zúzódásokat szenvedtek az ütésektől.

Brkics volt képviselő állítása szerint a véres támadásban tettelegesen részt vett Martinovics Iván rendőr is civilruhában.

Brkics Vojinnak negynehezen sikerült kijutni a verekedőktől körülvett tömegből és a rendőrségre sietett, hogy karhatalmat kérjen a rend helyreállítására és a garázdálkodók megfékezésére. Mire azonban a rendőrök a térre kivonultak, a támadóknak nyoma veszett.

Abrahamovics Milán azt panaszolja, hogy a rendőrszobába, ahová jegyzőkönyv felvétele végett kísérték, Radin Szvetozár rendőr ütlegelte mindaddig, míg a kapitány meg nem érkezett.

Dr. Szekulics Milánt, akinek állapota súlyos, miután a tisztifőorvos bekötözte sebeit, társai vonatra ültették és Szubotican át Noviszadra kísérték.

Brkics Vojin Beogradba utazott, hogy jelentést tegyen a szociáldemokrata-párt központi vezetőségének és a megteendő lépésekre nézve instrukciókat kérjen. Beogradból érkező hír szerint a párt jelentést fog tenni a belügyminiszternek, a parlament elnökének és a II. Internacionálnak. Dr. Szekulics Milán kijelentette, hogy haladéktalanul megteszi a feljelentést gyilkosságra való felbujtás és gyilkosság kísérlet miatt.

Dr. Szekulics Milán a szociáldemokrata-párt legképzettebb és leghiggadtabb vezetőinek egyike. A Vajdaság bajait feltáró beszédeit, amelyek nagy tudásról, európai műveltségről és politikai tapintatról tettek tanuságot, pártkülönbség nélkül nagy figyelemmel és rokonszenvvel fogadták a parlamentben. Az ellene intézett brutális támadás politikai ellenfelei körében is őszinte részvétet és az embertelenségeknek kijáró felháborodást kelt.

Feloszlatják

a porosz országgyűlést

Braun nem vállalja el a miniszterelnökséget

Berlinből jelentik: Poroszország ismét megválasztott miniszterelnöke, Braun, még nem döntött, vajjon elfogadja-e megválasztását. A miniszterelnök, aki szélesebb alapokra szeretné fektetni a koalíciót, tárgyalta a német néppárt és a gazdasági párt vezetőivel, hogy a pártokat bevonja a koalícióba. A tárgyalások azonban eredménytelenül végződtek, miután a néppárt vezetői kijelentették, hogy semmi körülmények közt sem hajlandók a szocialistákkal együttműködni. A gazdasági párt szintén elutasító választ adott Braunnak, aki végül a centrumhoz fordult azzal a kéréssel, hogy hajlandó-e a jobboldal ellen indítandó éles harcra, vagy pedig szívesebben látja az országgyűlés feloszlatását. A centrum vezetői a tárgyalások során

arra az álláspontra helyezkedtek, hogy szivesebben vennék, ha az országgyűlést feloszlatnák, mert a jelenlegi parlamenti helyzetet nem tartják megfelelőnek egy munkaképes, erős kormány alakítására.

A politikai körök ezután biztosra veszik, hogy Braun visszalép és azt fogja javasolni Ebert birodalmi elnöknek, hogy a porosz országgyűlést oszlassa föl és írja ki az új országgyűlési választásokat.

Három magyar község földnélküli népe földet kapott

A magyar földnélküliek eddig jórésben csak néma tanúi voltak annak, hogy a dus Bácskában abból a földből, amelyet az ő munkájuk tett termékenyvé, juttatnak olvanoknak is, akiknek eddig nem volt földjük.

Most néhány falu magyar népe mégis földhöz jut, jelétül annak, hogy a kormány a magyar nincsetlenek igényét is hajlandó kielégíteni. Hiszszük, hogy nem csupán a választási agitáció céljait szolgálja a magyar nincsetlenek földhözjuttatása, hanem máskor és másutt is kielégítik a földetürő szegény magyar zsellérek igényét.

Mint értesülünk, dr. Radonics Jován képviselő kezdeményezésére Horgos község határában 400 hold földet osztottak ki magyar földigénylők közt. Az új tulajdonosok már birtokba is vették a földet, amelyen az idén már ők aratják le a termést.

Földet kaptak a csantavéri magyar hadirokkantak is, akik szintén átvették a nekik kiosztott csantavéri földeket.

Hírt adtunk arról, hogy Ada községnek a kishegyesi határban lévő földjét, amely haszonbérbe volt adva kishegyesi magyar szegény embereknek, az agrárreform minisztérium szét akarja osztani, noha a bérlők a drága haszonbért kifizették, a földet megmunkálták, bevetették. Radonics képviselő intervenciójára ezt a földet tovább is a bérlők birtokában hagyták. A kishegyesi magyarok között az elhatározás osztatlan örömet kelt.

A katolikus hitoktatás a szuboticaei gimnáziumban

Vojnics-Tunics Antal újból kinevezték hitoktatónak

A szuboticaei főgimnáziumban hetekkel ezelőtt kitört hitoktató-válság hétfőn közmegelegedésre megoldódott. A katolikus hitoktatás kérdése egy ízben már bonvódalmat idézett elő a szuboticaei gimnáziumban, míg aztán a bunyevácok és általában a katolikus szülők kívánására Vojnics-Tunics Antal neveztek ki hitoktatóvá. Néhány héttel ezelőtt azonban Vojnics-Tunics Antal a közoktatásügyi miniszter nyugdíjazta és azóta a szuboticaei gimnázium ismét katolikus hitoktató nélkül maradt.

A bunyevácok élénk akciót kezdtek Vojnics-Tunics Antal visszahelyezése érdekében és a Hrvatske Novine csaknem valamennyi számában erőlesen követelte, hogy a katolikus hitoktatásban ne álljon be fennakadás és hogy Vojnics-Tunics Antal reaktiválják.

A katolikus szülők kívánására most teljesült. Györgyevics Dragozláv intervenciójára a közoktatásügyi minisztérium a szuboticaei gimnázium római katolikus hitoktatójává újból Vojnics-Tunics Antal nevezte ki. A kinevezés hétfőn délután távirati úton érkezett meg a szuboticaei főispáni hivatalba.

CIRKUSZ

•••

A bölcs ember

En: Ha már a véleményemet kérdezi, akkor őszintén megmondom, hogy én önt piszok csirkefogónak tartom.

Ó (elnéző mosollyal): Naiv beszéd. (Nyájasan ráütöget a kezemre.) No nem baj, nem baj. Maga primitív és felületesség szempontokból ítéli meg az életet, mint egy tiszta és derült elemi iskolai olvasókönyvet. Az élet jelenségeinek a mélyére kell nézni.

En: Ugy van. Ezért neveztem én önt piszok csirkefogónak.

Ó: Na lássa. Nemde, mert például tegnap az a kis afférom volt a ruhatárban?

En: Kis affér? Három felháborodott tanu igazolta, hogy ön százezresből követelt vissza, pedig csak tízezrest adott.

Ó: Persze hogy tízezrest adtam. Ön ezt nem érti. Ehhez sokat kellene olvasnia és művelődnie. Különösen Freudot. Lássa, én a múltkor a klubban, mielőtt kigolyóztak, elvesztettem százezer koronát. Az Unbewusstomban tehát volt egy erős vágy, hogy kompenzáljam magam. Ez nem öntudatos volt, ez nem az én tudatos énem volt, ez nem mély és ősi ösztön volt, akárcsak az evés ösztöne. Hát ön engem azért ítél el, mert enni akarok?

En: Csak hogy ön a klubban éppen azért vesztette el a százezrest, mert akkor kapták rajta, hogy csal és a pénze ottveszett.

Ó: Csaltam. No és? Éppen akkor volt elrontva a gyomrom. Nem ismeri ön a Freud zseniális elméletét a pénz és az emésztési ideológia összefüggéséről? Hiszen ha csaltam, akkor bennem az arany-komplex mozgató ereje dolgozott. Vagyis csirkefogó vagyok csak azért, mert elrontottam a gyomromat?

En: Mért nem fejtette ezt a klub vezetőségének? Mért zokogott és mért esküdött meg a becsületszájára, hogy nem csalt? És mért esküdött meg a beteg édesapja életére?

Ó: Milyen kedves, milyen naiv. (Őszinte rokonszenvvel és méla mosollyal hosszan rámnéz.) El kell olvasnia a Weininger könyvét. Olvasta? Csodálom. Akkor kellene ismernie azt a lángelméjű felállítást a férfiak feminin vonásairól. Én zokogtam, ez igaz. Ez a bennem rejlő női percentualitás ereje volt, amilhez — ezt csak úgy mellékesen jegyeztem meg — azt a kis masochizmust is hozzá kell adni, ami a legegészségesebb embernek a lelke mélyén is ott rejlik, de hát persze szegény sötétben tévelygők nem tudják. Ez a mi bajunk, uram, a tudatlanság, a visszamaradottság, a régi jelszavak. (Mélyet és szomorúat sóhajt.) De ez nem tartozik ide. Ami a becsületszavamat illeti, azt adtam. A beteg atyámra is megesküdtem. Nem érti? Hiszen már az Unbewusstomban is olyan mély gyökeret vert az erkölcsi finnyáság, hogy azzal a szégyennel, amivel a hamis becsületszó jár és azzal a borzasztó szenvedéssel, amivel atyám esetleges halála járt volna, a hamis kártyázásért példásan meg akartam magamat büntetni, még pedig a rendkívüli, hogy úgy mondjam: spártai jellemek drákói szigorával, hiszen mint már kifejtettem, a hamis kártyázásért nem is lehet engem felelőssé tenni.

En: Ez mind szép. De ön pofonvágtat az a szegény öreg ruhatáros asszonyt.

Ó: Nem érti? Az anya-komplex. Én értem, én kiánalizáltam. Mikor az az öregasszony azt állította, hogy én csak tízezrest adtam váltani, nem százast, akkor az én Unbewusstomban az anyám képe merült fel és öntudatlanul egy motorikus erő mozgatótt azon cél felé, hogy bennem anyám iránt egy forró bűnbánat ébredjen. Az az öregasszony az öntudatom küszöbe alatt az anyámat helyettesítette, én tehát nem őt vágtam

pofon, hanem az anyámat.

En: Így még szebb. Ön egy aljas fráter.

Ó szelíden): Milyen naiv. Nem érti. Ha az anyámat vágtam pofon, mért tettem ezt! Hogy ezt a tettemet megbánhassam és a bűnbánatomon, mint lelki életem biztosító szelepjén át az anyám iránt való imádatom napienyre kerülhessen. Innen láthatja, hogy én mennyire imádom az anyámat. Az öntudatom alatt, jól értse meg. Tehát nemcsak hogy imádom, hanem még csak sejtelmem sincs róla, milyen nagyon imádom. És maga ezt ítéli el. (Gyengéden.) Belátja már, mekkorát tévedett?

En: Azt nem látom be, hogy ha ön ilyen érdekes pszichopatológiai eset, mért nem megy el egy szaktudóshoz?

Ó: Voltam. (Nemes, bölcs megbocsátással.) Kirugott.

En: Na lássa.

Ó: Mit lássak? Hát még mindig nem érti? Hiszen öntudatlanul éppen azért mentem oda, hogy kirugjon és ezzel a botrányal helyreállítsam az erkölcsi mérleget magamban. (A nagy emberek őszi derűjével.) És mikor ilyen tiszta harmóniával itt állok, akkor maga piszok csirkefogónak nevez. Ez a baj maguknál, irókuál. Irnak, irnak és fogalmuk sincs az emberi lélekről. (Hosszasan elnéz, majd szeretettel a vállamra üt.) Nem baj no. Azért maga nagyon kedves ember. Harsányi Zsolt

A szerelmes tanár

A sombori tanítónő-képző egyik tanára öngyilkossági kísérletet követett el

Somborból jelentik: Véres szerelmi tragédia játszódott le vasárnap Somborban: Mráv Jován, a sombori tanítónő-képző intézet fiatal tanára Szvetozár Miletics-ucca 49. szám alatt levő lakásán mellbelötte magát. Állapota életveszélyes.

A mostari származású tanárt, aki mindössze huszonöt éves, az idei tanév elején Derventáról helyezték Somborba. Mráv az utóbbi időben buskomor lett és üldözési mániája jelei mutatkoztak rajta. Idegbaját ismerősei annak tulajdonították, hogy a tanár beleszeretett a tanítónő-képző egyik másodikfolyambeli, tizenhat éves növendékébe. Vasárnap délelben Mráv a lakásán revolverével kétszer mellbelötte magát, majd véresen kirohant az uccára, ahol összeesett. A járókelők részesítették az első segélyben, majd a kórházba szállították. Lakásán levelet találtak, amelyben azt írja, hogy azért akar meghalni, mert szerelmes egyik tanítványába és egyébként is tehernek találja az életet, mert úgy érzi, hogy a tanári kar is rosszindulattal van vele szemben.

Az öngyilkos tanár állapota rendkívül súlyos és nem biznak felgyógyulásában.

Új vasutvonal épül Sombor—Beog ad és Sombor—Budapest között

Beogradból jelentik: A közlekedésügyi minisztérium nagyfontosságú tervezetet dolgozott ki új vasutvonalak létesítésére, amely terv megvalósításának mérhetetlenül nagy jelentősége lesz a Bácska és az egész Vajdaság gazdasági életében. A terv szerint Beograd és Szombor között közvetlen vasuti összeköttetést létesítenek Noviszadon át, továbbá ezzel kapcsolatban új vasutvonalat nyitnának meg Sombor és Budapest között Rigycán keresztül. — Ez utóbbi vonal létesítéséhez. — a régi vonalak felhasználásával, — mindössze csak két kilométer új sínpar lélektetése szükséges. Ilyen módon a Beograd-Szombor közötti ut három órával megrövidülne és az ut csökkenne Beograd és Budapest között is. Ezen az utvonalon le lehetne bonyolítani a

Vajdaság és Szerbia északi, Magyarországán keresztül irányuló áruforgalmának nagy részét is, az eddig használt Szubotica-kelebiai vonal elkerülésével. Ennek különösen gabonakereskedelmi szempontból van nagy jelentősége és Szombor, mint a Vajdaság gabonakereskedelmének középpontja, még emelkednék fontosságában. A tervhez már a hadügyminiszter is hozzájárult. Az új vonal megvalósítása, — amely a szomboriaknak már régi kívánsága volt — elsősorban Trifkovics Márkó miniszterelnök-helyettesnek, a szombori kerület volt képviselőjének és radikális-párti listavezetőjének érdeme, aki e tekintetben erősen exponálta magát a kormányfőnél.

Szerb vendéglő

nemzeti ételekkel a párisi diáknegyedben

A „baclava” és a „csuvecs”

Páris, január utoljón

(A B. N. kiküldött tudósítójától)

Köborlásaim közepette a diáknegyed egy kedves, romantikus kis mellékucájában a rue Serpenter-en ráakadtam a párisi szerb vendéglőre. A törpe homlokzaton a francia felírás mellett cirill betűkkel van kiírva »Hotel Restaurant» és a tulajdonos neve: »Viguier». Bizony ez nem igen szerb hangzásu, de a tulajdonos tömzsi kis felesége, aki az asztalok között sürgő-forog, szerbül beszélget a vendégeivel. Már akivel lehet, mert az asztalnál helyet foglaló vegyes társaságnak csak kis része jugoszláv. Van ott aztán minden egyéb náció: magyar, francia, amerikai, néger, sőt még egy-két kínai is szemléli dupla pápaszeme mögött a két nyelvű étlapot, amely franciául és cirill betűvel szerbül van megírva.

Ebben a kis vendéglőben állandóan lehet kapni minden jellegzetes szerb ételt. A diáksereg ezen felül főleg azért jár ide, mert olcsó. Van emellett még egy előnye: mindig ott van az étlapon a »baclava» nevű állítólag délszerb származású tészta, amely Párisban, a legrosszabb sütemények városában csemege-számba megy. Ez a »baclava» hasonlít a bélesréteshez és az ára egy frank (négy dinár). Ehhez arányosan mérsékeltek a többi árak is: husétel 2—3 frank, leves 0.50, gyümölcs, főzelék vagy sajt egy frank, úgyhogy öt-hat frankból meg lehet ebédelni (20 dinár). Ez Párisban a legolcsóbb ebéd, mert a híres 3.75-ös menütől, amely egyes éttermek speciálitása, minden középeurópai ember felfordul.

Nyolc óra felő nagy tolongás lesz a kis vendéglőben. Hangos diáksereg lepi el az asztalokat és a három pincérnek most már az asszonyon kívül a tulajdonos ur is segít a kiszolgálásban. Mikor úgy egy óra múlva megkérdelem Viguier urat, hogy a jó franciás nevével hogyan jutott eszébe szerb kocsmat nyitni a Quartier Latinben, nevetve válaszolja:

— Nem vagyok én francia kérés, hanem szerb...

— Akkor pláne mondja el, mert én a jugoszláviai magyar lapnak vagyok a párisi szerkesztője.

Rögtön szerbre tereli a szót. Nem nagy sikerrel.

— Beszéljen csak franciául, most már elhiszem, hogy szerb.

Elmondta hogyan jutott a rue Serpento-ig.

— Beogradban és Nisben dolgoztam a háború előtt. A háború alatt megsebesültem és az osztrák-magyar előretörés után Párisba menekültem. Itt hosszú ideig állásban voltam, később bérbevettem ezt a kis putikot. A feleségem ötlete volt, hogy szerb kocsmat nyissunk. Ő is Nisből származik. Nagyszorúen tud főzni szerb ételeket.

Oda! az asszony is és pergő párisi nyelvvel beleavatkozik a diskurzusba. Mikor meghallja, hogy »földi« érdeklődik, örömmel kéri, hogy nem akarok-e valami speciális szerb ételt enni, mert másnapra megcsinálja. Hirtelenben csak egy étel jutott az eszembe, ami paradicsomnak, husnak, rizsnek a keveréke és nagyon jó. Csúvesnek vagy valami hasonló ételnek hívták, de mi Baján mindig »Szuvajcsics«-nak neveztük, mert a főszámvevő, kedves jó barátunk nagyon szerette. Én is szerettem. Csakhamar meg is értettem, hogy miről van szó, madame Viguer biztosított, hogy ő azt olyan nagyszerűen tudja csinálni, hogy még a karlócai püspök is megynalvá utána a tiz ujját. Vasárnap délre meg is állapodtunk és most izgatottan várom, hogy milyen lesz a párisi »csúves« vagy ha úgy tetszik »Szuvajcsics.« Stella Adorján

A Janus-arcu kém

A csehszlovák rendőrség letartóztatta a prágai hadügyminisztérium kémjét

Kassáról jelentik: A kassai ítélőtábla szombaton tárgyalta Horváth György miskolci szabólegény és Markovics Lajos hadügyminisztériumi tisztviselő bűnperét, akiket az ügyészség kémkedéssel vádolt.

Horváthot a múlt év áprilisában tartóztatták le egy korábban elfogott kémnek, Mucha Eleknek vallomása alapján. Horváth eleinte mindent tagadott, később azonban — mikor már alaposan sarokba szorították a rendőrségen — azt vallotta, hogy a miskolci magyar kém-szervezet vezetőjétől csakugyan szokott leveleket hozni egy kassai címre. El is vezette erre a helyre a detektiveket és bemutatta nekik a gyanús levelek állítólagos címzettjét, Markovics Lajost, a csehszlovák hadügyminisztérium kémosztályának tisztviselőjét. A kassai rendőrség Markovicsot is letartóztatta. Az elsőfokú bíróság múlt év őszén foglalkozott ezzel az ügygel és Horváthot, noha visszavonta a rendőrségen tett beismerő vallomását, három évi börtönre ítélték. Markovics Lajost fölmentette a bíróság, mert azzal védekezett, hogy ő a miskolci magyar katonai kémosztállal összeköttetésben állt ugyan, de nem kémkedett Magyarországra, hanem éppen ellenkezőleg a csehszlovák hadügyminisztérium számára értékesítette ilyen összeköttetéseit. Ezt a vallomását a tanuként kihallgatott csehszlovák katonai személyiségek is megerősítették.

Az ügyészség felebbezésére került az ítélet a tábla elé, amely helybenhagyta Markovics felmentését, míg Horváth büntetését késztendő börtönre szállította le. Az ítélet ellen az ügyészség semmisségi panaszt jelentett be.

Perics Marinkó

három bűntársát Noviszadra kísérték

Pénzhamisítással is vádolják a haramiavezért

Perics Marinkó, a hírhedt bánáti rablógyilkos három bűntársát: Rajin Dusánt, Pivarszki Stevánt és Martinovics Jőcát a velikibecskereki államügyészség vasárnap Noviszadra szállította, mert olyan bűncselekményekkel is vannak vádolva, amelyek a noviszadi bíróság illetékessége alá tartoznak.

Amikor Perics Marinkó 1923 októberében megszökött a veliki kikindai fogházból, Rajin és Pivarszki házában bujkált, azoktól álruhát és fegyvereket kapott.

Martinovics Jőca 1924-ben Pericsel közölte, hogy Jeremias Pera, Király Antal és Vojvos Drága házában nagyszámú készpénz van és Perics meg aznap éjjel mind a három helyen betört és kifosztotta a házakat. Rajin, Pivarszki és Martinovics jutalomképpen 2—2 aranydukátot és különféle aranyékszert kaptak.

Perics három bűntársát ezüst dinárok hamisításával is vádolja a velikibecskereki ügyészség. A pénzverő gépet a náluk megejtett házkutatásnál meg is találták. Pénzhamisítási perüket a Vajdaságban csak a noviszadi törvényszék tárgyalhat, azért kísérték a haramiákat Noviszadra.

HIREK

— A jugoszláv követet választották a szófiai diplomata egyesületnek elnökévé. Szófiából jelentik: A Szófiában fennálló Union Klub, a diplomata klubja egyhangulag Rakics Milán szófiai jugoszláv követet választotta meg elnökévé. A klubnak a külföldi diplomatakon kívül előkelő bolgár személyiségek a tagjai és annál nagyobb jelentőségű, hogy jugoszláv diplomata választották a klub elnökévé.

— Választási agitáció a noviszadi kerületben. Lukinics Edo igazságügyminiszter kedden Zsablyán, szerdán Titelen, Miletics Szlavko egészségügyi miniszter kedden Stari-Becsén, szerdán Noviszadon mondanak agitációs beszédet.

— Bírósági kinevezések. Noviszadról jelentik: Az igazságügyminiszter dr. Nikolics Richard sebenikói törvényszéki tanácselnököt Noviszadra főállamügyész-helyettesé nevezte ki, Maximovics Szvetisláv velikibecskereki törvényszéki bírót az V. fizetési osztályba léptette elő, dr. Dosen Vojisláv járásbíró Veliki Becskerekre törvényszéki bírónak, Matievics Jován szombori törvényszéki bírót Veliki Becskerekre, Pejovics Velimir belackvai törvényszéki bírót Veliki Becskerekre, Obradov Dusan veliki kikindai törvényszéki bírót Noviszadra helyezte át.

— A szentai kereskedők tiltakozása a magas hidvámok ellen. Szentáról jelentik: A szentai kereskedők egyesülete vasárnap gyűlést tartott, amelyen elhatározták, hogy kérni fogják a várostól a hidvámok leszállítását a teher- és személyautók után. Az ülésen elhatározták, hogy január 22-én tartja az egyesület rendes évi közgyűlést, amelyen a lemondott Ferenczy Pál alelnök helyett új elnököt, továbbá ügyészt és tizenkét választmányi tagot választanak.

— A csurogi görög keleti esperes kitüntetésé. Csurogról jelentik: Teofánovics Vasziljev csurogi görög keleti esperest a király a Szent Száva-rend negyedik osztályával tüntette ki. Csuzsa Kamenho községi jegyző vasárnap adta át Teofánovics esperesnek a király kitüntetését, ünnepélyes keretek között. A kitüntetett lelkeszt a római katolikus hitközség nevében Dupp Bálint plébános, az állami tantestület nevében Glavaski Mladen igazgató-tanító és az izraelita hitközség nevében Fischer M. Lipót hitközségi elnök üdvözölték.

— Emlékkünnep Varsóban az első lengyel király koronázásának kilencszázadik évfordulóján. Varsóból jelentik: Vasárnap ünnepelték a városházán 900 éves jubileumát I. Boriszláv király megkoronázásának. I. Boriszlávot 1025-ben koronázták meg elsőnek a lengyel koronával.

— A Zagraber Tagblatt jubileuma. Az SHS. királyság egyik legtekintélyesebb lapja a Zagraber Tagblatt február 1-én ünnepi fennállásának negyven esztendősi jubileumát. Az új államalakulásban a Zagraber Tagblatt-ra különösen fontos feladat vár, amennyiben ennek az újságnak hasábjairól információk a külföldi sajtó az ország belpolitikai és közgazdasági eseményeiről. A Zagraber Tagblatt ezt a feladatot mindig objektíven és tisztességgel töltötte be s a hazai németesség számára is komoly tárgyilagos közleményekkel szolgált.

— Kijelölték a csurogi szavazóhelyeket. Csurogról jelentik: A választásokat intéző állami bizottság most hagyta jóvá a csurogi községi tanácsnak a választási helyek kijelölésére vonatkozó felterjesztését. Csurogon összesen kétezerháromszáz szavazó van, ezek közül ezerkilencszázharminc szláv, a többi kisebbségi. A községi tanács három szavazóhelyet jelölt ki. Az első szavazóhely a központi iskola, ahol azok a választók szavazhatnak, akiknek vezetéknévük A—I betűvel kezdődik. A második szavazóhelyen, a Kalenics-Berec-féle iskolában a J—P. kezdőbetűs szavazók szavazhatnak, a harmadik választóhelyen, a Grešlikin-Berity-iskolában pedig a P. betűtől végig.

— Csokoládédélután az újságírók segélyalapja javára. Az idei farsang egyik legsikerültebb multságának ígérkezik az a csokoládédélután, amelyet Róna Árpád, a Bárány-szálloda agilis igazgatója rendez a szubotica újságírók segély- és nyugdíjalapja javára március 1-én vasárnap délután fél öt órai kezdettel a Bárány-szálloda helyiségeiben. A csokoládédélutánok szokott jó műsorát is felül fogja mulni az a sok kiváló szám, amely a március 1-én megtartandó délutáni programját fogja alkotni. A koncertszámokban gazdag műsor után táncmultság következik a hajnali órákig. A csokoládédélután tiszta jövedelmét a szubotica újságíró szekció segélyalapja javára fordítják.

— Izgatásért elítélték a miskolci ébredők elnökét. Miskolcra jelentik: Buttykay Elemér 1923-ban az ébredő magyarok miskolci propaganda-gyűlésére meghívó plakátokat magasztaltatott ki. A plakátokon a következő mondatok is előfordultak: „Az övek lesz negyven év múlva egész Magyarország. A háboruban mi harcoltunk, ők pedig papirbakancsot és papirszövetet szállítottak. Szétzüllesztették a hadsereget. El kellett vesztenuink a háborút, mert a zsidók érdeke egy kívánta.“ Buttykay Elemér azzal védekezett, hogy ő nem volt a plakát szövegének szerzője, ő már készen kapta azokat a központtól. Bemutatta kiragasztás előtt a miskolci rendőrkapitányságon, ahol a kiragasztás elé semmi akadályt nem gördítettek. A törvényszék hétfőn hirdette ki az ítéletet. Bűnösnek mondták ki Buttykay Elemért izgatás vétségében és ezért háromnapra fogházra ítélték. Ugy az ügyész, mint a védő felebezték.

— Kinevezés. Becskerekéről jelentik: A belügyminisztérium Botos község jegyzőjét, Dimics Szvetislávot felmentette és helyébe kinevezte Voinov Cseta ottani adóügyi jegyzőt. Orlovát községben véglegesítették Avirovics Csedomir eddigi ideiglenes jegyzőt.

— A bar halála. Noviszadról jelentik, hogy az ottani American bar, hosszas haldoklás után, február 1-én végleg megszűnt. A noviszadi élet egy városias színnel lett szegényebb a bar halála folytán.

— Jókay és Ady emlékének szenteli legújabb, februári kettős számát a Nyugat. Ignotus remek Jókai-cikke, Babits Mihály ünnepi Jókai-verse mellett Jókai egy nagyszerű kiadatlant művét közli a folyóirat. Ady Endre éjszakáiról Krudy Gyula írt intim följegyzéseket, Fenyő Miksa pedig Róvász Béla új Ady-könyve kapcsán, amelyet »Csinszka könyvének« nevez, a házas Adyról ír. A lap széplapjainak részében Hajnik Miklós: »Egy kisleány« című új, megfogadó regényét találjuk egész terjedelmében, továbbá Kosztolányi Dezso és Füst Milán új versét. A kritikai rész Schöpplein Aladár hó színházi krónikáját, Harsányi Zsolt kritikáját Kozma Faustfordításáról, Szilgyi Géza portréját Füst Milánról és Tóth Aladár cikkét Löwe Ferdinándról tartalmazza.

— A májusi sorsolás. Több helyről hozzánk intézett kérdezősködések közlők, hogy a Bácsmegyei Napló májusi sorsolásban résztvesz.

1. minden előfizető, aki a február-májusi negyede negyedévi 135 dinárral, vagy havi 50 dinárral előfizet. Aki február 15-ig beküldi az előfizetést, a sorsolásban résztvesz. Az előfizetés azon a napon kezdődik, amikor az előfizetési összeg a kiadóhivatalhoz beérkezik. A kinek a lapküldést február 10-ikén kezdjük, az május 10-ig tekintetik előfizetőnek.

2. részt vesz a sorsolásban az is, aki január, február, március hónapokról 5—5 a kiadóhivatal által később megjelenő lap első oldalát beküldi.

3. A jutalmak:

- 2 személyes utazási jegy Rómába és vissza;
- 1 személyes utazási jegy Rómába és vissza;
- utazási jegy Párisba és vissza.

Amennyiben a nyertes nem akar elutazni, a kiadóhivatal az utazási jegyet készpénzzel megváltja.

— Három évre ítélték Androlics Danicát. Beogradból jelentik: A beogradi törvényszék hétfőn hirdette ki az ítéletet Androlics Danica kémkedési ügyében. A bíróság Androlics Danicát három évi fogházra ítélte, a többi vádlottakat azonban felmentette.

— Pincérek sztrájkja Miskolcon. A vendéglői és kávéházi alkalmazottak szombaton este hat órakor sztrájkba léptek. A sztrájk oka az, hogy a tulajdonosok február elsejétől a régen érvényben volt százalékos részesedést megakarják szüntetni és vissza akarják állítani a fixfizetéses rendszert. Ez a százalékos részesedés a bruttóbevételek három százaléka volt az élettermi alkalmazottaknál, míg hét és fél százalék a kávéházi alkalmazottaknál.

— Detronizálással fenyegetik Boris királyt. Szófiából jelentik: A szófiati *Postedwia Posta* a Sztambulijzski-kabinet volt miniszterének, Atanasov Nedelcunak egyik bécsi lapban megjelent nyilatkozatát közli. Atanasov, aki a jugoszláviai Bledben tartózkodik, mint menekült, a bécsi lapban közzétett nyilatkozatában figyelmezteti Boris királyt, hogy haladéktalanul bocsássa el a Cankov-kormányt és helyette olyanokra bizza az ország kormányzását, akikhez a bolgár népnek bizalma van. „Ha ezt a tanácsot Boris király nem követi — mondotta Atanasov — úgy dinasztiaját, mint a Cankov-kormányt az események fogják megbuktatni és eltávolítani. Ezek az események pedig már küszöbön vannak Bulgáriában.“ Hozzátette még a volt miniszter, hogy a békét komolyan veszélyeztetettnek látja és a Balkán-félszigeten véres küzdelmek fognak közelebbről bekövetkezni.

— A Szent-Járasi urnák felállítására. Szentáról jelentik: Noviszadról Szentára megérkeztek a szentai és Járasi képviselőválasztásokhoz szükséges urnák és gummogolyók. 18 urnából Szentán lesz 3, Adán 6, Molon 4, Martonoson 2, Horgoson 3.

— Török képviselő csak török ruhában járhat. Konstantinápolyból jelentik: Egy legutóbbi török belügyminiszteri rendelet, a török ipar védelmét tartva szem előtt, elrendeli, hogy a török nemzetgyűlés tagjai s vajamennyi török köztisztviselő ezentúl csakis törökgyártmányú szövetből készült ruhát hordhat. A török gyáraknak sajátos gyári védjelmük van a posztóba szőve, úgyhogy a hamisítás ki van zárva. Ha már most tekintetbe vesszük, hogy a török közhivatalnokoknak tisztességes fizetésük és tekintélyük van, biztosra vehetjük, hogy a képviselőktől és köztisztviselőktől nyújtott példa el fog terjedni az egész népességben.

— **Vérbosszu miatt letartóztatott omladinista.** Osijekről jelentik: Néhány hónappal ezelőtt véres esemény játszódott le a felsővárosi zsidótemplom előtt. **Magdika** Sándor horvát omladinistát pártbarátai megtámadták és késszurásokkal súlyosan megsebesítették. Magdika még súlyos betegen fekszik a kórházban. A merénylet bosszu műve volt, mert Magdika árulója lett társainak, az egyesület bizalmas iratait ellopta és a rendőrség kezére juttatta. A gyilkosság elkövetésével **Fehérvári** István omladinistát vádolták, ki a merénylet után eltűnt Osijekről. A rendőrség annak idején körözölevélet adott ki ellene. A zagrebi rendőrségnek sikerült Fehérvárit kézrekeríteni. Letartóztatták és átadják az osijeki ügyészségnek.

— **Zagrebban is betiltották a Pistolettét.** A Suboticán decemberben betiltott Pistolett játéklklub vezetője a múlt hónapban Zagrebban helyezték át a szerencsejátékot, a zagrebi rendőrigazgatóságtól nyert engedély alapján. Mint most Zagrebból jelentik, Zagrebban főispáni utasítására szombaton a szerencsejátékot ott is betiltották és a klub helyiségeit lepecsételték.

A szokás hatalma

Ki Hitler igéit választá
Magának evangéliomul:
Ludendorff a politikától
Legközelebb — visszavonul.

SKIZ

— **Körtések véres verkedése.** Novakanizsáról jelentik: Vasárnap este Zárics Dusan, a Davidovics-párt egyik vezető tagja Keresztur-ról két társával Novakanizsára jött. Sötét este értek a selyemgyár elé, ahol a sznacsok várakoztak rájuk. **Verekezés** kezdődött köztük, előke-rültek a bicskák is. Az összecsapás-nak tíz sebesültje volt, akiknek be-kötözésével Matein Szima dr. köz-ségi orvos egész éjjel el volt foglal-va. Egyikük sérülése sem halálos.

— **Ágyulövedék egy szemetesko-sárban.** Budapestről jelentik: A Baross-tér 20. számú házban a kapu alatt lévő szemeteskosárban egy acélrohamsisakot és egy nyolc centiméteres ágyulövedé-**ket** talált a házmesterné, aki rögtön jelentette ezt a közeli rendőrszernnek. A rendőr jelentésére kiszállt a hely-szinre egy hatósági fegyverszakértő, aki gondoskodott a veszedelmes lelet el-szállításáról. A rendőrség megindította a nyomozást annak a megállapítására, hogy miképpen került a Baross-tér 20. számú ház szemeteskosarába egy ágyu-lövedék.

— **Betörő a szuboticaí zsidó hit-köztség irodájában.** Szombaton éjjel ismeretlen tettes álkulcsal behatolt a szuboticaí zsidó hitköztség irodájába és onnan egy Adler-típusú írógépet vitt el. A rendőrség nyomozza a tettet.

— **Tűz a szentai városháza épüle-tében.** Szentáról jelentik: Hétfőn dél-előtt tizenegy órakor a városháza épü-letében levő **Politzer** Sándor féle könyv-kereskedés raktárában, amely az üzlet alatt a pincében van elhelyezve, tűz ütött ki. A pincében elhelyezett papir-tömeg elégett és a tűzoltóság körülbe-lül egy órai erőfeszítés után tudta csak a tüzet lokalizálni és a városházát meg-menteni. A rendőrség erélyes nyomoz-**ást** indított a tűz okának megállapítá-sára.

— **Román katonaszökevényt fo-gott a becskerekí rendőrség.** Becskerekéről jelentik: A becskerekí rendőrség letartóztatta **Löhman** Já-nos huszonhatéves, temesvári szüle-tésű, romániai katonaszökevényt, aki Becskereken még az elmúlt hónap elején lopást követett el. Löhman átadták az ügyészségnek.

— **A fiumei rendőrség letartózt-a-tott egy szuboticaí szélhámost.** Fiumé-ból jelentik: Nagystilű szélhámost ker-itett kézre a fiumei rendőrség. Néhány nappal ezelőtt a Continental-kávéházban feltűnt egy elegáns megjelenésű férfi, akinek viselkedése gyanús volt a kávé-házban tartózkodó rendőrtisztnek. A rendőrtiszt igazoltatta az ismerlent, aki a felszólításra egy névjegyet mutatott fel, amelyen mint gróf Szemere Géza szerepelt. Minthogy más igazolványt nem tudott felmutatni az állítólagos gróf, a rendőrség őrizetbe vette. Csak-hamar kiderült, hogy az állítólagos gróf néhány hónappal előbb mint dr. Szemere az SHS. királyságban szélhámuskodott és ilyen néven Szuboticán hosszabb ideig tartózkodott. A szélhámós ügyében fo-lylik az eljárás.

— **Uj német iskola Tiszaszentmik-lóson.** Tiszaszentmiklósról jelentik: Va-sárnap nyitották meg Tiszaszentmiklóson a novakanizsai tanfelügyelő jelenlétében az új német községi iskolát, amelyben szerdán kezdődik meg a tanítás.

— **Műkedvelő előadás Tiszaszent-miklóson.** Tiszaszentmiklósi jelentés szerint ott vasárnap jölsikerült műked-velő előadást rendeztek, amelyen a **Szabadság** című szindarabot adták elő ügyesen a műkedvelők. Utána reggelig tartó tánc volt.

— **Holland jelmezestély Stari-Becsejen.** A staribecseji izr. jótékony nőegylet február 14-ikén szombaton este félkilenckor a Central-szállodában zári-körü álarcos holland jelmezestélyt ren-dez. A jótékonycélu elegáns hál iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— **Saját üzletébe tört be egy aradi kereskedő.** Aradról jelentik: Néhány hét-tel ezelőtt az aradi **Luvul** női divatru-cég üzletét éjnek idején ismeretlen tet-tesek feltörték és különféle árúkat vit-ték el onnan. A betörők a cég tulajdo-nosainak véleménye szerint a helyiség hátulsó vékony falán iurt nyilvánon ju-tottak be. Az üzlet azonban biztosítva volt betörés ellen a **Británia** biztosító-intézetnél, mely a betörés bejelentése után kárbecsűst küldött ki. A tisztviselőnek mindjárt feltűnt az üzletben, hogy a nyílás olyan kicsiny, hogy azon ke-resztül felnőtt ember nem mehetett be, de látszólag csak kevesebb áru tűnt el. A rendőri vizsgálatot vezető detektívet ezekre a körülményekre figyelmeztették a biztosítóintézet vezetői. A betörőknek nyomukat sem lehetett feltalálni, de a betörés után néhány nappal a cég főnö-kei kényszeregyezség elrendelését kér-ték. A bíróság el is rendelte az üzlet bezárását. A napokban a rendőrség de-**tektívjei** házkutatást tartottak a cég egyik főnökének, **Singer** Arturnak a la-kásán, ahol az elloptott holmikhól igen sok árut megtaláltak. A rendőrség **Sin-gert** letartóztatta.

— **Elfogott betörő.** Tiszaszentmiklós-ról jelentik: A legutóbbi tiszaszentmik-lósi betörések tettesét, aki **Mundloch** János üzletében és **Feisshammer** Károly földbirtokos villájában néhány héttel ezelőtt betörést követett el, a csókaí csendőrség **Agoston** József közműves személynében elfogta és átadta a kikindai ügyészségnek.

— **Újra elfogták a dánosi rabló-gyilkost.** Nagykárolyból jelentik: So-káig tartotta rémületben Nagykároly környékét egy cigányrablóbanda, mely-nek vezetője az Oroszországból vissza-tért dánosi rablógyilkos, **Lakatos** Sán-dor volt. Lakatos egy őrizetlen pillan-tában négy fiával együtt megszökött a csendőriök kezétől. A gonosztevő tegnap újra elfogta a csendőrség. Bü-n-lajstromuk összeállításánál számos gyil-kosság bizonyult rá a hírhedt haramia-vezérré.

— **Csakis «Kolic» némes likőrieti a leg-főbbek.**

— **Autóvezetői esti tanfolyam** hől-gyek és urak (nem hivatalos soffőrök) részére február 1-én kezdődik és tart március 15-ig. Jelentkezés **Automobil** Subotica, Skadarska ulica 7. Telefon: 151.

— **A Hazugság bemutatója a no-**viszadi a Nemzeti Színházban.**** Novi-szadról jelentik: A noviszadi Nemzeti Színház szerdán mutatja be **Vilicsenko** „Hazugság” című drámáját, amelyet **Leszkova** asszony rendez és ő is játsza a nagyhatású darab főszerepét.

— **Tiltott műtét — halállal.** Te-merinből jelentik: **Jánosi** Róza temerini leányon tiltott műtétet hajtottak végre, amelynek következtében meghalt. A nyo-mozás megállapította, hogy a leányon a tiltott műtétet **Uri** Katica temerini szülésznő végezte, akit a csendőrség őrizetbe vett. Hétfőn délelőtt **Srebjin** Iván noviszadi vizsgálóbíró és dr. **Vuko-vojac** Zsarko ügyész kiszálltak Temerin-be, ahol felboncolták a szerencsétlenül járt leány hulláját. A boncolás eredmé-nyétől függ az őrizetbe vett szülésznő további sorsa.

— **Felrobbant vasolvasztó.** Berlin-ből jelentik: A düllnigeni vaskohóban hétfőn reggel egyik olvasztókemence felrobbant. Az izzó vas öt munkást meg-ölt, többen súlyosan megsebesültek.

— **Betörés.** Noviszadról jelentik: **Bu-bics** Tosa hentesmester Temerini-ut 40. számú üzletében hétfőre virradó éjszaka ismeretlen betörők jártak és különböző szalonna, kolbász- és más hentesáru-t loptak kétezer dinár értékben. Bubicis üzletében két héttel ezelőtt is betörők jártak.

— **Szénne égett három gyermek.** Marosvásárhelyről jelentik: Megrendítő katasztrófa játszódott le Toplica község határában. A községtől mintegy két kilométernyire fekvő tanyán Győrfi Mózes gazdálkodó el családjával. A gazda fele-ségével együtt elment hazulról és otthon maradt három kis gyermekük: a négy-éves János, a kétéves Ilonka és a nyolc-hónapos Anna. A gyermekek valószínű-leg tüzzel játszadoztak, amelyből eddig meg nem állapítható módon a butorok is meggyuladtak és tűzkatasztrófa támadt. A lakás berendezése és az egész ház mindenesfőli leégett, a gyermekek is szénne égtek. Amikor alkonyatfelé a szülők hazajöttek, csak házuk romjait és gyermekeik megszenesedett holttestét találták.

KÖZGAZDASÁG

— **Uj rendelet készül az ünnepi munka-szünetéről.** A szociálpolitikai minisztéri-um, mint ismeretes, hatályon kívül helyezte az üzletek ünnepi munkaszüneté-ről, valamint munkaidejéről eddig ér-vényben volt rendeletet. Ezzel kapcsola-tban a kereskedelmi minisztérium most körrendeletet intézett a kereske-delmi- és iparkamarákhoz, hogy a kör-zetükbe tartozó kereskedelmi és ipari testületekkel egyetértésben az ünnepi szünetekre vonatkozóan javaslatot dol-gozzanak ki. A körrendelet a tárgyalá-sok alapjául az eddig érvényben volt munkaszünet-rendeletet ajánlja és előírja, hogy hetivásárokat a jövőben vasár-nap nem lehet tartani. A kamarák javaslata alapján fogja a minisztérium az új munkaszünet-rendeletet kiadni, a melynek megjelenéséig a régi rendelet intézkedései irányadók.

— **Ujabb kényszeregyezség Noviszadon.** Noviszadról jelentik: A noviszadi **Klein** Oszkár „Helios” parfómárukereskedői cég hétfőn a noviszadi törvényszéknél a csődönkívüli kényszeregyezségi eljá-rás megindítását kérte maga ellen. **Klein** Oszkár — amint már jelentettük — bíróságonkívüli egyezséget akart létrehozni, de 20 százalékos egyezségi ajánlatát a hitelezők elutasították. **Klein** Oszkár most a bírói kényszeregyezség elrende-lése iránti kérelmében a kvótát 25 szá-zalékre emelte fel. Az aktívák 109.683.43 dinárra, a passzívák 342.628.51 dinárra rúgnak. A cég tartozását egy év alatt 6 százalék kamattal akarja kiegyenlíteni. A nagyobb belföldi hitelezők közül szerepelnek: Photo Industrie Vrbász 5828, Wagner Testvérek Noviszad 1594, Rave Zagreb 8475, Balcan Internacio-

nal Commers Co. Noviszad 2576.30, Hel-ler Manó Noviszad 3727.75, „Soa” par-fumerie Noviszad 1270.84, Slavija dro-gieria-nagykereskedés Noviszad 6179.61, „Aromatika” Noviszad 1127 dinárral. — **Dietrich** Miklós kényszeregyezségi aján-latát a védegyelet elfogadta. Az aktívák 165.020, a passzívák 289.823 dinár. Az adós eredeti ajánlatát felmentte a köve-telések 65 százalékát 6 hónap alatt 3 részletben fizeti. — **Kovács** Lajos bács-petrovoszelói kereskedő 204.430 dinár passzívával 130.915 dinár aktívával je-lentett fizetéseképtelenséget, 50 százalé-**kot** ajánl **Stefanic** Mihály petrovoszelói lakos jótállásával. A védegyelet az aján-latot elfogadta. A nagyobb hitelezők **Lö-wenberg** A. Noviszad 107.099, **Weinfeld** Isa 23.800, **Kohn** Ignác 16.299, **Gross-berger** Testvérek Szubotica 11.220. — **Chevten** János palánkai vásáros keres-**kedő** 110.590 dinár passzívával fizetés-képtelenséget jelentett. Aktívái nincse-nek. Minthogy a védegyelet család bu-kás tényálladékát látja, megkérte ellene a esődöt.

— **Jugoszlávia selymet exportál.** Novi-szadról jelentik: A noviszadi selyem-gyár is rendeletet kapott a földművelés-ügyi minisztériumtól, hogy nagyobb mennyiségű selymet szállítson külföld-re. A jugoszláv kormány 14.000 kiló selymet szállít a milánói, zürichi és lyoni selyempiacokra.

TŐZSDE

Zürich, február 2. Zárlat: Beograd 8.44, Páris 28.15, London 24.855, Brüss-zel 28, Milánó 21.60, Berlin 123.40, Prága 15.37 1/2, Bukarest 2.675.

Beograd, február 2. Zárlat: Páris 330—337, London 295—295.50, Newyork 61.45, Milánó 250.25—258, Amsterdam 24.80—24.95, Berlin 14.65—14.70, Bécs 8.65—8.69, Prága 182—182.69, Budapest 8.60, Bukarest 31.90—32, Geni 11.89—11.90.

— **Szentai gabonaárak,** február 2. Buza 490 dinár. Ó-tengeri 250 dinár. Uj-tengeri morzsolt 205 dinár. Csöves 120 di-nár, márciusi 210 dinár. Árpa 275 dinár. Rozs 350 dinár. Zab 270 dinár. Bab 390 dinár. Muharmag 1540 dinár. Heremag 1400 dinár. Köles 350 dinár. Repce 610 dinár. Liszt 0-ás *GG. 730 dinár, 2-ös 650 dinár, Kenyérliszt 5-ös 600 dinár, 7-es 480 dinár. Korpa 230 dinár. Irány-zat Buzában szilárd.

Vizállás

Noviszadról jelentik: A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a követke-ző: **Duna:** Bezdán 12 (—1), Bogojevó 71 (—), Vukovár 26 (—2), Palánka 30 (—2), Noviszad 6 (—4), Zemun 28 (—), Pancsevó —60 (—2), Szmederevó 85 (—2), Orsova 36 (—6). **Dráva:** Maribor 18 (+5), Zakanj —143 (—), Donji Mi-holjac —35 (+1), Oszijek —19 (—1). **Száva:** Zagreb —74 (+4), Sisak —40 (+10), Jasenovac 64 (+4), Samac 10 (—1), Mitrovica 88 (—), Beograd —104 (—). **Tisza:** Senta —128 (—), Bécsej —160 (+3), Titel —18 (+1).

„Kulcs”-harisnya?

A legjobb és legolcsóbb harisnya, mert 1 pár „Kulcs”-jeggel ellátott harisnya (vörös, kék vagy arany jeggel) annyi ideig tart, mint 4 másik pár

Vegyen próbára 1 párt!

Nagybani árusító

Márkus Simon és Lipót, Subotica

NYILTTÉR.

A GENIUS
OLCSÓ
AKCIÓJA

V. Clement Vautel:
Önagysága
nem akar gyereket
38 dinár

IV. Pierre Benoit:

Királyasszony szeretője 42 dinár

III. Pierre Weber:

Pompadour kalandja 34 dinár

II. Dosztojevszkij:

Fehér éjszakák 25 dinár

I. H. G. Weis:

Az álom
60 dinár

VIG

könyvkereskedése
Subotica

Postai megrendeléseket
beérkezés napján
elintézzünk. 849

Eine sechsgangige,
modern eingerichtete
Sauggasmotor - Mühle
in Stara-Palanka unter
günstigen Bedingun-
gen zu verkaufen.
Näheres beim Eigen-
tümer **SCHON & CO.**
St.-Palanka. 817

RITKA ALKALOM!
ARANYBÁNYA
a legjobb menetű
FÜSZERÜZLET és
VENDEGLŐ
elkötözés miatt házzal együtt
ELADÓ
Cim a kiadóban. 828

ÍRÓGÉPSZALLAG
barmily szélesség, egy
vagy kétszínű, vegyi sok-
szorosítóhoz, speciális
bankkopirgápekhez
tucátja
275 DINÁR
Csak teljes tucatot adunk.
Megrendelhető utánvétellel
Wilhelm S. és Fia
speciális íródafelszerelési üz-
letében Subotica, I. Strassma-
terova ul. 6 szám. 720

Tegyen látogatást a
8. Bécsi Nemzetközi Vásáron

(tavaszi vásár)

1925. MÁRCIUS 8-14.

Ipartermékek nemzetközi mintakiállítás
VERSENYKIVÜLI ÁRAK

125.000 látogató, ebből 25.000 külföldi vásárló 70 államból
Jelentős kedvezmények az osztrák vasutakon
Határátlépés 15.000 osztrák koronás vizumjegy váltásával. (-25 dollár)
Felvilágosítással szolgál

WIENER MESSE A. G. WIEN VII.

továbbá a tiszteletbeli képviselő

SUBOTICA

ELSŐ JUGOSZL. SZÁLLÍTÁSI R. T., SCHENKER & Co.

Pályázat

filmvígjáték megírására!

Az alulírottak pályázatot hirdetünk film-
darab írására a következő feltételekkel:

A darab: 1 1/2-2 óras műsort kitevő jelenet, 4-5 felvonásos szalonvígjáték vagy bohózat (melynek egy-két burleszk figurája is lehet) tetszés szerint választott számú és zsánerű szereplőkkel.

Ideje: Jelenkor, nyár.

A szerző a külső felvételeknél szabadon dolgozhat tengerrel, hegyvidékkel stb.

A pályázat határideje 1925 március 1.

A vonatkozó pályázatok 1 példányban leg-
gépelve vagy tiszta, olvasható írással aján-
lottan Bosnyák Ernő Sombor címére, fenti
határidőig küldendők.

A határidőig beérkezett pályázatok felett
bíráló bizottság dönt a legjobb pályázat
2000 din. a másodiknak kijelölt 1000 din.
díjjal lesz jutalmazva.

A pályázat eredményét a „Bácsmegyei
Napló” március 17-iki számában tesszük
közzé.

Sombor, 1925 január 29.

Bosnyák Ernő Kertész Lajos

OLCSÓ KIÁRUSÍTÁS!

Február 2-ától az összes raktáron levő
RŐFŐS-ÁRUK a rendes árnál
25-30 százalékkal OLCSÓBBAN
valamint a **MARADÉKOK** bámulatos olcsó
áron lesznek kiárusítva

EVETOVICS MIKLÓS

Paja Kujundžićeva ulica 11. Molczer-ház. 903

Tölgy tűrészhulladékot
tűrészpórt
tűrészeit **SZŐLŐKARÓT**

valamint

kőris és szil boqnár (kerékgyártó)-fát

szállít legolcsóbban

DRACH IND. DRVA D. D.
CAPRAG

Távírat: **DRACH CPS**

Telefon: **SISAK 41**

879

BUTOR

tömör keményfa, elsőrangú gyártmány. Ver-
sényen kívüli árak! Nagyban és kicsinyben.
Teljes hálószoba berendezés I-a keményfából
4400 din.-tól feljebb
Teljes ebédlő berendezés divatos
12.500 din.-tól feljebb
Teljes konyhaberendezés fehérre lakkozott
1950 din.-tól feljebb
„DOMUS” butorgyári-terakat Bernat Pessing
Novisad, Zeljeznicka utca 105-107.
Mitrovića, Planička-ul. 9-11.

RÉGI SZÉNÜZLET

a Bácskában jól bevezetett

UTAZÓT KERES

Itt a szakmában már eredményesen működött. —
Írásbeli ajánlatok t eddigi működés, referenciák
és fizetési igények megjelölésével e lap kiadóhí-
vatata „Megbízható” jellege alatt továbbít. 923

Keresünk megvételre

200 méter 60 cm. távolságu 5-6 kg.
súlyu

SINPÁROKAT

Mirko Steiner i Sinovi Novisad
Veliki-Liman, a Kamenicai-utcai vasuti
s rompóni. Telefon 360 szám. 768

Olcsó jó könyvek

A mai könyvdrágaságban a legolcsóbb, könyv, a leg-
évezetesebb olvasmány Milko Izidor Baedeker hat
uj, irodalmi értékű könyve. A könyvek címei a
következők:

1. Firenzei eset és egyéb elbeszélések
2. A miniszter barátja (Mosolygó történetek)
3. Spekulané és társai (Egy kötet vidámság)
4. Asszonyok (Novellák és egyebek)
5. Irók és könyvek (elbeszélések és tárcák)
6. Baedeker írásaiból (Novellisztikus dolgok)

A hat kötet ára 320 dinár.

Egy-egy kötet ára 60 dinár.

A pénz előzetes beküldése ellenében portómentes-
senküldia **BACSMEGYEI NAPLO** kiadóhivatala 938

MEGÉRKEZETT

nagyobb mennyiségű

**üveg, porcellán és lámpa-
áru, valamint táblaüveg**
minden nagyságban

VERSENYKIVÜLI ÁRAK!

Raktáramat el ne mulassa senki sem
megtekinteni!

ALMOSLINO FÜLÖP NOVISAD
DUNAVSKA ULICA 32. 914

Hofherr és Schrantz-féle

8 HP magánjáró

**komplett
cséplőgarnitúra**

teljes modern, két éve használt

eladó

Bövebbet Rápóti Lajosnál, Novisad
Futoški put 131. 865

PARFÖM KÖLNIVIZ

KOZMETIKAI

CIKKEK

KALONÁL

LEGOLCSÓBBAN
subotica, Rudićeva ul.

KORZÓ MOZI * LIFKA MOZI

Szerdán utoljára!

Éjfél utött!

Drámai színjáték
5 felvonásban
Nordisk film!

Szerdán utoljára!

Világattrakció!

1914 (PRATER)

Egy bécsi leány szerelmi élményei a vidámság, szerelem és szenvedések városában

FOGLALKOZÁS

Cipészszegédeket állandó munkára felveszek. VIII. Kalimegdanska ul. 24. 928

Faszakmában jártas érettségizeti fiatalember felvétetik. Cím a kiadóban. 913

Kőfaragószegédeket keresek március 1-ei belépésre. — Ajánlatokat Pongrác Imre kőfaragó Stari-Bečei címre kérek. 922

Gyenge férfiak-

nek 10 dinár beklüdeése esetén bérmentve köldöm szabadalmazott szenzációs találmányomat ismertető könyvemel. — Cím „Patent 608” Cluj (Kolozsvár) 9022. Első számú postafiókberlet.

Rövidáru angolizlet keres jó bevezetett helyi ügynököt, irodistát, ki a könyvelésben, levelezésben jártas és a szerb, német és magyar nyelvet szóban és írásban bírja. Megbízható segédet és megbízható kifizetőt is felvesz. Cím a kiadóban. 924

Friss

sertéshusból

vegyes kocsonya husok (tiz) 10 din.-ért naponta kapható Szabadoshentesnél városháza alatt volt hatóságú hussyek

Vas kasszát, lehetőleg kicsit keresek azonnali megvételre. Cím a kiadóban. 968

LIKÖR-ESSENCIÁK

nagy választékban kaphatók PINTÉR FERENC gyógyszerárúháza. A nagytemplom mellett. 8934

Kisasszonyt keresek 5 és 11 éves fiainhoz. Német és szerb nyelv bírása megkívánatik. Csakis komoly egyénre reflektálok. ki háztartásban is segédkezik. Mittler Gyula. 904

Vásári

szabóságban

jártas fiatal magyar-szabó házaspár Subotícára bizományi üzletet kaphat. — Cím a kiadóhivatalban.

Kizárólag gyakorlattal bíró idősebb nő kerestetik 2 1/2 éves kislány mellé. Részletes ajánlatok Wilhelm-nyomda címére. Bačka-Topolára küldendők. 882

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és cínszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Előfizetési díj havonként 45 din., negyedévre 135 din. Kérdezőkérdezőkhez válasszbélyeg mellékelendő.

OLCSÓBB LETT A SZEMÜVEG

Valódi Zeiss üvegek garancia mellett. Legnagyobb választék! Villany-ítem.

TENNER OPTIKUSNÁL

Subotica Kralja Aleksandra ulca 11. szám.

A Bácskai Patria Műmalomnak B.-Topolán szükség van egy vizsgázott és szakképzett gépészre, aki úgy a gépezetek, valamint a villamosvilágítás-hoz szükséges összes gépek kezelésére vállalkozik. Jelentkezők okmányaik megküldésével jelentkezzenek. 869

Mérlegképes könyvelő délutáni mellékfoglalkozást, vagy 1—2 órai irodai munkát, könyvelést vállal. — Cím a kiadóban. 845

Ha ebédjéhez vacsorájához

10 dinárért JÓ BORT

akar inni, keresse fel

STEINFELD

üzletét Vilsonova ulica 8. sz. 770. Telefon 262.

Munkások és inasok felvétetnek a »Plevna«-féle cukorgyárban. — Novisad, Sokolska uli. 2. 866

VÉTEL-ELADÁS

54 colos új Drössler cséplőszekrény ponnyával és kis szilakkal, gyönyörű kivitelben, 70.000 dinárért eladó. Zentai János és Fia Subotica. 906

Egy garnitúra Nicholson-féle 8 HP cséplőgép teljes felszereléssel teljesen jó állapotban eladó. Felvilágosítást nyújt Herfert Gyula sentai fűrészgépjárat főgépész. 903

MODERN KÖLCSÖNKÖNYVTÁR

állandó könyvtudományokkal

HEUMANN MÓR

könyv- és zeneműkereskedésben Subotícán Jelašićeva ulica 1. — Alapítva 1881. évben

MOST NYILT MEG

BRAĆA LITTMANN

Harisnyák rövidáruk

HUSPIAC

Férfi és női divatcikkek

Gyárunk áthelyezése előtt a raktáron levő ebédlő-, háló-, uriszoba berendezéseket

minden elfogadható áron kiárnsítjuk.

Saját érdekében győződjék meg butoraink elismert jó minőségéről valamint feltűnő olcsó árainkról!

CZIGLER, KÁICS és TÁRSA BUTORGYÁRA SUBOTICÁN
a Barátok temploma mellett 316

Ióforgalmu étkezde beltéren, berendezéssel együtt más vállalkozás miatt eladó. Cím a kiadóban. 725

Bükk-tüzlifa felaprítva és házhoz szállítva métermázsanként 47.50 dinárért kapható Basch és Vigh faterlenén. Telefon: sombori-uti fatelep 751, palicsi-uti fatelep 752. 855

Gyarmatáru ügynökség

részére elsőrangú, jól bevazetett

utazó

kerestetik.

Ajánlatok „Elsőrangú” jelige alatt

„Reklam” hirdetőiroda Novisad, címre küldendők

Vennéuk 4—6 lovas benzín- vagy szivógázmotort. Pontos leirással árajánlatot kérünk. Hengermalom Topola. 741

Finom férfiöltönyök 880 dinár, férfi télikabátok 550 dinár, női felöltők 950 dinártól feljebb. Eisler Izsónál. Batárok temploma során. 823

Farsangi olosóság!

14 karátos arany JEGYGYÜRÜK darabja már 90 din.-tól kapható **ÁDÁM** ékszerésznél Subotica Rudićeva ulica 6.

Keresek megvételre egy villanymotort 2 lóerős 220 voltos. Varga Flórián gyapjufőző. Trumbićeva ul. 3. 799

Destilacija Drva D. D.

Zagreb-Tešić

Ajánl elsőrendű

retorta faszenet

vagonté elben. — Képviselet Subotica részére Révai Adolf Subotica 529. Telefon 531.

Keresek megvételre használt, jókarban levő vasbördököt. (Petróleum, benzín.) Steiner Béla Vel.-Kikinda. 887

KISS ZÁLOGINTEZETE mindentéle értéktárgyakra kölcsönt ad. Zálogból visszamaradt cirka 500 méter sötétzürke finom gyapjuszövet, szállításra; v. férfi, női rajlán és télikabátok való. Ékszeresek, ruhák, kabátok, fehérneműk és minden más tárgyak állandóan olcsón eladnak, Subotica I. kör. Bogovićeva (Kinizsi) ul. 12. 5697

Négy polgárit végzett

kisasszony

fogászati rendelőbe

felvétetik

Szerbül beszélő előnyben részesül

Dr. Auspitz, Sombor.
819

Értékes világbélyeggyűjtemény. 2 nagy Svannberger-féle albumban, kifogástalan állapotban, cirka 6000 db, háromnegyed részben európai, olosón és sürgősen eladó. — Megtekinthető délutánonként 2—5 óráig. — Cím a kiadóban. 846

Tizedesmérlegek, borszivattvuk és pálinkáshordók eladók az ecetgyárban. I. Vojnovićeva ulica 5. 780

ÉBRESZTŐ ÓRÁK

70 dinártól, aranylécnek 110 dinártól. Ezüst és borostyán szipkák nagy választékban

SOK LAJOS

órás- és ékszerésznél Subotica, Rudićeva ul. 4.

KÜLÖNFÉLE

Örökbeadnám 6 hetes kislányomat. Érdeklődni lehet a közkórházban. 926

Elegáns szoba a belvárosban urfi házaspár részére azonnal kiadó. Cím a kiadóban. 920

Butorozott szoba egy vagy két személynek, esetleg házaspárnak kiadó. Halasi ut 59. 911

Átadó a beltéren egy kétszobás modernül berendezett lakás. Cím a kiadóban. 907

KÉT MANIKÜRÖZŐNŐ

és egy ügyes fodrásznő a legmagasabb fizetéssel felvétetik Kummerkammer Sombor

Milánkovics Péter 14 éves fia 1924 február 6-án, zsentai földéken, 2906-79. sz. alatti szüleinek lakásáról eltűnt. Aki tud valamit róla, küldjön értesítést szülei címére. Milánkovics Péter. 875

Fiatall pár keres két szobakonyhás 16 lakást lelépéssel. Cím a kiadóban. 884

A VI-ik körben egy teljesen újalakított ház, mely azonnal beköltözhető és gazdaságra is alkalmas azonnal eladó. Bővebbet VI. Milanova ulica 19.

Kedden, csütörtökön, szombaton és vasárnap koncert a STEINER cukrászdában

A szerkesztésért felelős dr. FÉNYVES FERENC. Nyomtatott a kiadó tulajdonos Minerva (ezelőtt Bácsmegyei Napló) Nyomda és Lapkiadó R.-T. hőtorgóújépén Subotícán.